

πέρα, γιατί μ' ἀποσκιάζεις και μένα μ' ἀρέσει ὁ ἥλιος Μάν.

3) Εἶμαι ἐν σκιά, σκιάζομαι Κύθηρ. Πελοπν. (Γορτυν. Λακων. Μάν. Τρίκκ.): Σὲ λίγο ἀποσκιάζουν οἱ πεζοῦλλες Κύθηρ. Ἀκόμα δὲν ἀπόσκιασε τὸ σπῖτι Τρίκκ. Ἀποσκιάσανε τὰ χωράφια (ἐκαλύφθησαν ὑπὸ τῶν σκιῶν τῶν φυτευθέντων δένδρων) Μάν. Ἀπόσκιασο 'κειδὰ (κάθισε ἐκεῖ ὑπὸ τὴν σκιάν) Λακων. || Ἄσμ.

Πῆραν τ' ἀπόσκια πῆρανε πῆραν ὅχ τὴν αὐλή σου
κι ἀπόσκιασαν τὴν πόρτα σου, δὲ βλέπω τὸ κορμί σου
Γορτυν.

Μαράθηκε κι ὁ πλάτανος ποῦ 'χε παχὺν τὸν ἥσκιο
κι ὅπου ἀποσκιάζαν οἱ ἄρχοντες κι ὅλοι οἱ καπεταναῖοι
(μοιρολ.) Μάν. β) Ἀπροσώπ. ὑπάρχει σκιά Πελοπν.
(Καλάβρυτ. Μάν. Τρίκκ. Φεν.): Πάμε 'κεῖ ποῦ ἀπόσκιασε
τώρα κ' εἶναι δροσὸ Καλάβρυτ. Ἐδῶ ἀποσκιάζει γρήγορα και
δὲν μᾶς δέρνει ὁ ἥλιος Φεν. Δὲν ἀπόσιδασε ἀκόμα Τρίκκ. Ὁ,τι
ἀποσκιάζει (μόλις ἀρχίζει νὰ γίνεται σκιά) Καλάβρυτ.
'Απόσκιασε 'παδὰ Μάν. 4) Ἐνεργ. και μέσ. ἀποκτιῶ στή-
ριγμα, προστασίαν Πελοπν. (Λακων.): Ἄσμ.

Ποτέ της μὴν ἀκαρτερεῖ, ποτέ της μὴν 'παντέχη
πῶς θ' ἀποσκιάσ' ἡ πόρτα της.

5) Διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, ἀπατῶ τινα Κύπρ.:
'Επόδ-θασεν τὸν δάσκαλον τὸ 'ἔφνεν. Ἄμα 'ποδ-θάσῃ τὸν
κύριν του, δέρνει τους. Ἰπόδ-θασέ τον και φεύκα. β) Μέσ.
βλέπω τι ἀμυδρῶς ὡς σκιάν Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.)

6) Ἀνατινάσσομαι ἐκ φόβου, φοβοῦμαι Πόντ. (Τραπ.):
Καὶ 'ἐφάνθεν 'ς σ' ὁμμάτῃ μ' κ' ἐπεδκίασια.

ἀποδκίασμαν τό, Πόντ. (Κερασ.)

'Εκ τοῦ ρ. ἀποσκιάζω.

Τὸ νὰ βλέπη τις καὶ ἀμυδρῶς ὡς σκιάν.

ἀποσκιασμός ὁ, ἀμάρτ. ἀπουσκιασμός Σάμ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀποσκιάζω.

1) Προστασία ἀπὸ ἰσχυροῦ. 2) Ἐκπληξίς, φόβος.
Συνών. σκιασμός.

ἀποσκιερά ἐπίρρ. Πελοπν. (Μάν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀποσκιερός.

Δυσμικῶς, ἐπὶ κινήσεως και ἐπὶ στάσεως: Θὰ πάουν
ἀποσκιερά (εἰς τὴν ἀποσκιερὴν Μάνην). Ἡμου ἀποσκιερά
(ἡμην εἰς τὴν ἀποσκιερὴν Μάνην). Ἀντίθ. ἀνατολικὰ 1,
προσηλιακά.

ἀποσκιερός ἐπίθ. Κύθηρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λα-
κων. Μάν. Σουδεν.)

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ και τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. σκιερός.

1) Ὁ σκιαζόμενος, σκιερός ἐνθ' ἀν.: Τὸ χωράφι μου
εἶναι μπῆτι ἀποσκιερό, δὲν τὸ παίρνει ὁ ἥλιος καθόλου Καλά-
βρυτ. Τὰ χωράφια μας εἶναι ἀποσκιερά και γι' αὐτὸ ἀργοῦνε
νὰ μεστώσουνε τὰ σπαρμένα Μάν. Συνών. ἀπόσκιος 1.

2) Ὁ σκιαζόμενος εἴτε κατὰ τὴν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου
εἴτε κατὰ τὴν δύσιν Πελοπν. (Μάν.): Τὸ χωρὶό μας εἶναι
ἀποσκιερό, ὁ ἥλιος τὸ λέπει πολὺ ἀργά. Ἀποσκιερὴ Μάνη
(ἡ κατὰ τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ Ταῦγέτου Μάνη κατ'
ἀντίθεσιν πρὸς τὴν προσηλιακὴν Μάνην, ἥτοι τὴν ἀνα-
τολικήν). Ἀποσκιεροὶ Μανῖαιτες (οἱ κάτοικοι τῆς ἀποσκιερῆς
Μάνης). || Ἄσμ.

Ὅλοι καλῶς κοπιᾶσατε, | παππᾶδες μου και λαϊκοί,
ἀπὸ τῆς Μάνης τὰ χωριά, | προσηλιακά και ἀποσκιερά
Μάν.

Μὲ προζηλεύασι πολλοὶ | Νικλῖανοι και ἀχαμνόμεροι,
προσηλιακοὶ και ἀποσκιεροὶ
(προζηλεύασι = ἐζήλευον πολὺ) αὐτόθ. Ἀντίθ. ἀνατολι-

κὸς Α 1, προσηλιακός. Ἡ λ. και ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ.
'Αποσκιερὴ ἡ, Πελοπν. (Γύθ.) Ἀποσκιερό τό, Πελοπν. (Μάν.)
Συνών. ἀποσκιαδερός.

ἀποσκίζω πολλαχ. ἀποδκίζω Πόντ. (Κερασ. Οἰν.)
'ποδ-δίζω Κύπρ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ἀποσχίζω.

1) Μεταβάλλω τι εἰς ράκη, σχίζω ἐντελῶς πολλαχ. και
Πόντ. (Κερασ. Οἰν.): Ὅσθ ν' ἀποσκίσω τὰ ξύλα θὰ βραδυάσῃ.
Τραύιζε τραύιζε ἀπόσκισε τὸ φόρεμα πολλαχ. Βάζει ἕναν
ἄλλο και τ' ἀποσκίζει Ἀστυπάλ. Ἀσ' σὸ θυμὸν αἶτου ν' ἀπο-
δκίσκεται (θὰ σχίσῃ τὰ ἐνδύματά του) Οἰν. 2) Ἐπὶ τῆς
πανσελήνου, ἀρχίζω νὰ ἐλαττοῦμαι, νὰ ἐκλείπω Κύπρ.:
'Επόδ-θισεν τὸ φεγγάριν. 3) Ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς κατα-
στάσεως, μεταβάλλομαι εἰς τὸ καλύτερον, εὐδιάζω Κύπρ.:
'Επόδ-θισεν ὁ τῶαιρός.

ἀπόσκιος ἐπίθ. Πελοπν. (Αἶγ. Λιγουρ.) ἀπόσκιος ὁ,
Κύθηρ. ἀπόσκιους Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Σάμ. ἀπόσιτους
Κυδων. Λέσβ. πόσκιους Ἡπ. ἀπόδκους Ἰμβρ. ἀπό-
σκιο τό, Ἡπ. Κρήτ. (Σητ.) Πάρ. Πελοπν. (Ἀνδρουσ. Ἀργ.
'Αρκαδ. Βυτίν. Γορτυν. Δημητσάν. Καλάβρυτ. Κορινθ.
Λακων. Λάστ. Μάν. Μεσσ. Τρίπ. Φεν. κ.ά.) ἀπόσιτοιο
Πελοπν. (Τρίκκ.) ἀπόσκιον Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Θεσσ.
(Ζαγορ. κ.ά.) Ἡπ. (Πρέβ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Σκόπ. Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ. Εὐρυταν. Καλοσκοπ.) ἀπότσα ἡ,
Τσακων. ἀπότσα ἡ, Τσακων.

'Εκ τῆς προθ. ἀπὸ και τοῦ οὐς. σκιά.

1) Ἀποσκιερός 1, ὁ ἰδ., Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Πελοπν.
(Αἶγ. Λιγουρ.): Ἀπόσκιο σπῖτι - δωμάτιο Αἶγ. || Φρ. Ἀπό-
σκιο δεντρί (τὸ ρῖπτον βαθεῖαν σκιάν) Λιγουρ. || Ἄσμ.

Μὰ ἡῦρε ἕνα δεντρί, δεντρί πυκνὸ και ἀπόσκιο.

2) Οὐς, σκιά Ἰμβρ. Κυδων. Λέσβ.: Εἶδι τὸν ἀπόσιτον
τ'ς κονπέλλας, θάρει ποῦς ἦδαν ἡ θ' κός τ'ς γ-ἀπόσιτους Λέσβ.
Εἶδα δὸν ἀπόδκον τ' ἀπ' σάλιψι κι παρατρόμαξα Ἰμβρ. Πέρασι
ἕνας ἀπόδκους, ἀμ' ποῖος ἦδα δὲ γατάλαβα αὐτόθ. Φουβᾶτι τὸν
ἀπόσιτον τ' Κυδων. β) Πληθ., ἡ σκιά τοῦ βουνοῦ ἐπὶ
τῆς ἀντιθέτου κλιτύος πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ἡλίου Πελοπν.
(Μάν.): Εἶναι τ' ἀπόσκια 'ς τὴν κορ'φή τοῦ βουνοῦ (ὅταν
δηλ. ὁ ἥλιος εἶναι εἰς ἱκανὸν ὕψος ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος).
'Εφύγασι τ' ἀπόσκια (ὅταν ὅλη ἡ πλευρὰ ἡλιαίζεται). Ἄμα
θὰ πάσι τ' ἀπόσκια 'ς τὸν ἀγρεμὸ (εἴτε ἐλαττουμένης τῆς
σκιάς εἴτε αὐξανομένης). Ἡρθασι τ' ἀπόσκια 'ς τὴ χώρα
(δηλ. κλίνοντος τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν δύσιν). γ) Πληθ.,
ἡ σκιά ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τοῦ βουνοῦ ἡ τοῦ
λόφου ἡ κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου σχηματιζομένη και
ἀκολουθῶς ἐκτεινομένη, συνήθως μετὰ τῶν ρημάτων
γέρονω, ἐρχομαι, παίρνω, πέφτω, σκαλώνω Ἡπ. Πελοπν.
(Γορτυν. Καλάβρυτ. Κορινθ. Λάστ. Μάν. Μεσσ. Φεν. κ.ά.)
Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ. Καλοσκοπ.) Τσακων.: Γεῖραν τ' ἀπό-
σκια ἡ ἐγειρε τ' ἀπόσκιο (ἐκλινε ὁ ἥλιος πρὸς τὴν δύσιν)
Καλάβρυτ. Κορινθ. Τὸν βράδ' ἄμα γέρον' τ' ἀπόσκια, σαρών' νι
μέσ' 'ς τὸν σπῖτ' Αἰτωλ. Ἐγείρκαί τ' ἀπότσα (ἐγείρανε τ' ἀπό-
σκια) Τσακων. Ἐρχονται τ' ἀπόσκια Μάν. Ἀμὰ ῥθουνε
τ' ἀπόσκια, θὰ πὰ τὴ γίδα 'ς τὸ λόγγο Μεσσ. Ἐδῶ ἐρχόνται
γρήγορα τ' ἀπόσκια Φεν. Πῆραν τ' ἀπόσκια Ἀρκαδ. Ἐδῶ πῆρε
ἀπόσκιο Καλάβρυτ. Ἐπισαν τ' ἀπόσκια (ἐσκιάσθη ἡ πλαγιά
τοῦ βουνοῦ) Καλοσκοπ. Σκαλώσανε τ' ἀπόσκια Μάν. Ἐκιοῦβε
ἴαν ἀπότσα (ἐκοιμήθη εἰς τὴν σκιάν) Τσακων. || Ἄσμ.

Γεῖραν τ' ἀπόσκια γείρανε, Δουλούδου μ', 'ς τὴν αὐλή σου
Αἰτωλ. Ἀράχ.

Γεῖραν τ' ἀπόσκια γείρανε μέσ' 'ς τὸ τζαμί τοῦ Λάλα
Πελοπν.

